METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

Reactie gemeente Reusel-De Mierden op concept-RES 1.0 Metropoolregio Eindhoven d.d. 25 mei

Hoofdstuk	Reactie
1. Opgave en kader Kernpunten uit de Concept RES 1.0: 1.1. Onze RES 1.0 is een momentopname. Ze geeft aan waar we op dit moment staan op de weg naar 2030 en verder, de weg naar 2050.	1. Wij onderschrijven het belang van de onderwerpen en opgaven van de RES: besparen, duurzame warmte, duurzame opwek. 1.1. De RES1.0 zou inderdaad moeten aangeven waar we op dit moment staan. Het zou echter ook handvatten moeten bieden voor wat we willen bereiken op de korte termijn, voordat we overgaan tot de **opstelling van RES2.0**, waarin een doorkijk gegeven zou moeten worden naar 2030 en 2050. De consequenties van nog openstaande keuzes moeten nader onderzocht worden, de besluitvorming moet verder geconcretiseerd worden, er moet tot uitvoering over worden gegaan, en er moet monitoring worden opgezet om de voortgang te bewaken en waar nodig bij te sturen. Ook zal er gekeken moeten worden naar een **alternatief plan**, mochten bepaalde processen de realisatie van ambities uit de RES voor de voeten lopen. We zien op dit moment het voorbeeld van de netcongestie, waardoor onze regio serieus gehinderd zal worden om haar bod op gebied van duurzame opwek te bestendigen. Hetzelfde geldt voor de mogelijk grote investeringen die in het kader van de warmtetransitie gedaan zullen moeten worden, zonder dat daar misschien een terugverdienmodel tegenover staat. Dat kan gemeenten die toch al krap in het financiële vel zitten voor grote uitdagingen zetten.
1.2. We hebben niet alleen een flexibele energiestrategie nodig om in een telkens veranderende wereld, de huidige en	1.2. Gemeenten hebben een belangrijke rol in het realiseren van de landelijke klimaatdoelen. Als gemeente Reusel-De Mierden (als onderdeel van de

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

toekomstige energiedoelstellingen te blijven behalen, maar ook een stevig samenwerkingsnetwerk.	Kempengemeenten) willen wij dan ook onze bijdrage leveren aan het behalen van deze doelen. **Onze bijdrage is verwoord in ons Kempische klimaatbeleid en ons gezamenlijk beleid voor grootschalige opwek uit zon en wind**, waar de gemeenten Reusel-De Mierden, Oirschot en Bergeijk zich nog steeds aan committeren. Vooral de snelle ontwikkeling op gebied van innovatieve technologieën voor besparing, duurzame warmteopwek, -opslag en -distributie en opwek en opslag van groene elektriciteit noopt ons om in de RES een gedegen strategie te ontwikkelen voor het aanzwengelen, testen en opschalen van dergelijke technologieën. Daarom achten wij de flexibiliteit van de RES als een vereiste om **met de ontwikkeling van deze technologieën te kunnen meebewegen**; waarbij haalbaarheid en betaalbaarheid hoog in het vaandel staan voor de korte termijn, maar waarbij er op de middellange en lange termijn graag gebruik gemaakt wordt van de innovaties en vernieuwingen die we van de R&D instellingen in onze regio mogen verwachten.
2. Thema's RES Metropoolregio Eindhoven Kernpunten uit de Concept RES 1.0: 2.1. De kracht van onze regio is de diversiteit. De stad en het landelijk gebied versterken elkaar en profiteren in hoge mate van elkaars kwaliteiten en functioneren als een geheel.	2. Wij onderschrijven de thema's in de RES 2.1. Als regio worden we geconfronteerd met een aantal grote opgaven. Naast de energietransitie zullen we als regio ook invulling moeten geven aan de transitie van het landelijk gebied, duurzame mobiliteit, circulaire economie en klimaatadaptatie. Belangrijk is dat we de energietransitie koppelen aan de andere opgaven. Hierbij kijken we op welke manier energieprojecten een bijdrage kunnen leveren aan kwaliteitsverbetering op

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

	ruimtelijk, economisch, ecologisch en sociaal vlak. Mogelijk kan de RES hierbij als hefboom dienen. We gaan ervan uit dat we als MRE-gemeenten de bal gezamenlijk oppakken en dat iedere gemeente zijn beste beentje voor zet; we laten niet de grotere gemeenten de ijzers voor ons uit het vuur halen, maar maken daar waar mogelijk wel gebruik van hun grotere capaciteit om zaken voor elkaar te krijgen. Wij ondersteunen hen daar dan ook bij en proberen aan te sluiten bij (sub)regionale initiatieven die van hen uit worden opgezet, waarbij ook rekening gehouden wordt met de financiële draagkracht van de individuele gemeenten. Per casus zal dan ook een inschatting gemaakt worden hoe de **verdeelsleutel van kosten en baten** wordt ingezet.
2.2. Door op regionaal niveau samen te werken met onder meer Brainport Development en kennisinstellingen kunnen we de innovatie kracht in de regio benutten en versterken, bijvoorbeeld door innovatie in te zetten om in onze regio met de netschaarste om te gaan.	2.2. In navolging van punt 1.2, zien wij graag dat de innovatiekracht van de regio (nog meer) ingezet wordt in deze transitie. Belangrijk is om continu aandacht te hebben voor innovaties die ons als regio, maar zeker ook individuele gemeenten, verder kunnen helpen. Ook de **allianties** die in onze regio al zijn gevormd, zoals Solliance, Fuelliance en de Brabantse Waterstof Coalitie, zullen bij deze innovatiekracht betrokken moeten worden. Verder zijn wij van mening dat er niet alleen maar gefocust zou moeten worden op de (on)mogelijkheden op grond van netschaarste, maar zou er ook gekeken moeten worden naar het **creëren van directe functionele verbindingen tussen locaties/installaties van opwek en van gebruik**, zoals het gebruik van (semi)stand-alone grids, omzet in waterstof voor warmte/duurzame mobiliteit, etc.
2.3. De ambitie van de 21 samenwerkende gemeenten uit de regio Zuidoost-Brabant is dat het landelijk gebied leefbaar, toekomstbestendig en economisch vitaal blijft.	2.3. Extra aandacht vragen wij voor het behoud van de waarden, waardigheid en de identiteit van de landelijke gemeenten met hun specifieke opgaven op het gebied van onder andere de landbouw, natuur, recreatie en leefbaarheid. Het behoud en versterking van de kwaliteit van natuur en landschap is een belangrijke opgave voor de regio - zoals is

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

	vastgelegd in het Streefbeeld Landelijk Gebied van de MRE. Maar dit hoeft wat ons betreft niet direct gekoppeld te worden aan het behoud van de grootschalige agrarische bedrijven. Ook hier wordt gestreefd naar diversifiëring per bedrijf, wat het landschap ten goede komt. Daar horen ook alternatieve inkomensbronnen voor de agrariërs als landschapsbeheerders bij – daar zullen we ook in de RES aandacht aan moeten schenken. Denk hierbij aan kleinere zonneparken, mestvergisters, kleine windmolens en het verbouwen van energiegewassen. Als de maatschappij de rol van agrariërs op het gebied van voedselproductie aan banden legt, zal er armslag gemaakt moeten worden om hen andere bronnen van inkomsten te bieden – desnoods door compensatie voor landschapsonderhoud en aanleg van agrarische natuur.
2.4. We werken samen met Brainport Development en de arbeidsmarktregio's Zuidoost-Brabant en Helmond-De Peel, om een beter beeld te krijgen van de gevolgen van de energietransitie op de regionale arbeidsmarkt. Daarnaast zorgen we ervoor dat, via het PACT Brabant en het Kennispact MBO Brabant, op provinciale schaal en met de andere Brabantse arbeidsmarktregio's afstemming en kennisdeling plaats vindt.	2.4. We willen hier speciale aandacht vragen voor het betrekken van de **opleidingsinstituten** als Fontys en de TUE bij het opstellings- en uitvoeringsproces van de RES. Alleen door het aanpassen van de curricula van deze instituten aan de vraag die vanuit energietransitie op onze gemeenten afkomt, kunnen wij ervoor zorgen dat zowel onze gemeente als de bedrijven in onze regio ook in de toekomst van adequaat geschoold personeel kunnen worden voorzien en bieden we onze jongeren een stimulans om ook in de regio te blijven en de economische basis ervan te versterken. Daarnaast vragen we aandacht voor de **inzet van lokale bedrijvigheid** voor de activiteiten die uit de RES gaan voortvloeien. Dat geldt voor bouwbedrijven, installatiebedrijven, ICT-bedrijven en andere leveranciers van goederen en diensten die lokaal geleverd kunnen worden. Dit zou een selectiecriterium moeten zijn voor de inkoop strategieën van deelnemende partners.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

2.5. In de ruimtelijke afweging van kansrijke zoekgebieden is de samenhang met andere opgaven cruciaal. De Omgevingsagenda Zuidoost-Brabant faciliteert de samenwerking tussen de betrokken overheden en de realisatie van de gemaakte afspraken.	2.5. Daarbij gaan wij er van uit dat het **primaat van het beleid bij de gemeente blijft**, voor zover er sprake is van puur lokale ontwikkelingen, waarbij – daar waar vereist of wenselijk – wel geconsulteerd wordt met omliggende gemeenten en belanghebbende partijen. Daar waar ontwikkelingen in gemeenten grens overstijgend zijn qua ruimtelijke ingreep of maatschappelijk belang, zal de Omgevingsagenda van belang worden om deze ontwikkelingen conform de afspraken in de juiste banen te leiden. Verder pleiten wij voor een aanpak die recht doet aan het concept van de **'energielandschappen'**. Dit zijn onzes inziens concentratiegebieden van opwek, opslag en energieinfrastructuur, waar de energietransitie integraal wordt opgepakt en verweven wordt met andere (sub)regionale opgaven. Onzes inziens zal de MRE speciale aandacht aan deze gebieden moet besteden.
3. Samen de energieambitie realiseren Kernpunten uit de Concept RES 1.0: 3.1. Samen onderzoeken we de mogelijkheden om de energietransitie uit te voeren. We kijken hoe we slim gebruik kunnen maken van de inzet van regionale kennis, innovatie en vakmensen. De besluiten daarover worden lokaal genomen. Gemeenten zijn dus zelf aan zet. Daarbij realiseren wij ons dat de mogelijkheden en kansen en fasering per gemeente kunnen verschillen.	3. Wij onderschrijven de kernpunten over het samen realiseren van de energieambitie. 3.1. Ook voor ons als gemeente is het behouden van onze lokale ruimtelijke kwaliteit een belangrijk uitgangspunt in de RES. Dit kan op gespannen voet staan met de energietransitie die ervoor kan zorgen dat ons landschap en onze omgeving er de komende jaren anders uit gaan zien – soms tijdelijk, soms permanent. Ook moeten we ons beseffen dat **sommige beslissingen met betrekking tot verandering van het landschap makkelijk terug te draaien zijn na afloop van een concessieperiode, andere moeilijker**. Het is van groot belang om hier duidelijke afspraken over te maken, zowel op lokaal als op regionaal niveau, dit om rechtsongelijkheid tussen de gemeenten in

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

	de toekomst te voorkomen. Wij pleiten er daarom voor om in de toekomstbeelden voor 2030 en 2050 er ook duidelijk rekening mee te houden dat sommige initiatieven tot 2050 en daarna zullen blijven bestaan, maar andere gefaseerd kunnen bijdragen aan een veranderend landschap. Zo kunnen zoekgebieden voor zonneparken langzaam toewerken naar een gedegen (sub)regionale aanpak, daar waar er nu misschien nog sprake is van een lokale invulling, door gradueel toe te gaan naar een concentratie in bepaalde gebieden en/of te helpen bij de verdere uitbreiding van natuurgebieden en verbindingszones. Het is belangrijk om deze zaken in een vroegtijdig stadium bespreekbaar te maken met belanghebbende partijen. We moeten daarbij ook onderkennen dat het mogelijk is dat we op sommige punten concessies moeten doen en dat participatie een continu proces is, waar men al doende leert.
3.2. Draagvlak en acceptatie onder omwonenden en andere inwoners en bedrijven uit de omgeving van projecten zijn daarbij van cruciaal belang. Om meer inwoners bekend te maken met de RES bekijken we in overleg met gemeenten wat nodig is om op lokaal niveau participatie te versterken.	3.2. Een ander belangrijk uitgangspunt is draagvlak en acceptatie bij onze inwoners, bedrijven en overige stakeholders. We moeten hierbij ook onderkennen dat samenwerken met verschillende partijen, ook al wordt gestreefd naar **win-win situaties**, toch kan betekenen dat er **concessies** gedaan moeten worden. Door belanghebbenden in een vroegtijdig stadium te betrekken creëren we draagvlak voor beslissingen en waarborgen we de kwaliteit van beslissingen. Verder kan er dan op een **adequate manier een compensatieregeling** getroffen worden met die partijen die ondanks alle inzet toch gedupeerd worden door een bepaalde ontwikkeling. Ook daarvoor is het nodig dat fondsen opgezet worden om dergelijke compensaties te garanderen en/of dat er in contracten met ontwikkelaars clausules worden opgenomen die een dergelijke garantie geven, ook op de langere termijn.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

3.3. Om te garanderen dat er invulling gegeven wordt aan minimaal 50% lokaal eigenaarschap stellen we in de RES 1.0 een flexibel model voor, dat uitgaat van de oprichting van een stichting/ontwikkelfonds per gemeente en/of project om minimaal 50% van het eigen vermogen in een project in te brengen.	3.3. Gemeente Reusel-De Mierden zal de voors en tegens van dit voorgestelde flexibele model zeker overwegen en dan bepalen of het model ook toepasbaar en wenselijk is voor de ontwikkelingen binnen de eigen gemeentegrenzen. Wij gaan ervan uit dat hier **geen verplichting** over wordt afgesproken.
4. Besparen – duurzame warmte – duurzame opwek Kernpunten uit de Concept RES 1.0: 4.0. Onze RES 1.0 is gebaseerd op de volgende elementen: a. Besparing binnen de gebouwde omgeving. b. Inpassen opwekking van duurzame elektriciteit op land (wind en zon).	4. Wij onderschrijven de kernpunten over besparen, duurzame warmte, duurzame opwek en energie-infrastructuur. 4.0. Wat betreft de scope van deze RES1.0 tot nu toe onderkennen wij de uitkomsten zoals deze voor de onderdelen Besparing en Warmte zijn ontwikkeld. **Echter, voor wat betreft het onderdeel Grootschalige opwek, gaan wij ervanuit dat het Beleid Grootschalige Opwek zoals dit door onze gemeente is vastgesteld, conform eerder gemaakte afspraken, één op één overgenomen wordt in de RES als zienswijze op de ontwikkelingen in De Kempen**. Wij vertrouwen er dan ook op dat dit onderdeel dan ook geen verdere consequenties heeft voor gemeente Reusel-De Mierden. a. zolang de gebouwde omgeving niet geïnterpreteerd wordt als de binnenstedelijke omgeving akkoord. Onzes inziens passen hier ook alle werken en installaties onder die zich in het landelijk gebied bevinden, zoals pompen en gemalen, openbare verlichting, etc. b. Hierbij willen wij ook aandacht besteden aan de **energie-infrastructuur** die hierbij benodigd is. Ook deze zullen landschappelijk ingepast moeten worden en daarmee onderdeel van discussie worden. Bovendien vragen wij dat hierbij rekening gehouden

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

	wordt met de consequenties van een grotere elektrificatie vanuit de warmteopgave en de aanleg van de opslag infrastructuur die hierbij benodigd is.
c. Warmtetransitie in de gebouwde omgeving door het opstellen van lokale transitievisies warmte ondersteund door een Regionale Structuur Warmte.	c. zie opmerking a. Wij gaan ervan uit dat de energie-infrastructuur benodigd voor de aanleg van warmtenetten ook wordt meegenomen in de overwegingen en dat er op een eerlijke manier omgegaan wordt met mogelijke warmtebronnen die van bovengemeentelijk belang kunnen zijn (denk bijvoorbeeld aan waterpartijen, RWZI, etc.). **Daarmee gaat de warmtetransitie verder dan alleen de gebouwde omgeving.**
d. Een benodigde infrastructuur voor transport en opslag van energie.	d. zie voorgaande opmerkingen. Wij gaan ervan uit dat het Rijk en de Provincie ook hun verantwoordelijkheid nemen als het gaat om het verzekeren van een adequate energie-infrastructuur die onze gemeente de mogelijkheid biedt om zowel lokale waar te maken als bij te dragen aan de regionale en landelijke doelstellingen. Dat is met de huidige **congestie op het elektriciteitsnet** nog niet het geval. Hiervoor vragen wij aandacht bij Provincie en Rijk en het ter beschikking stellen van middelen om deze belemmering ook op korte termijn het hoofd te bieden. Wij zijn van mening dat ook de **waterstof transitie** hier een belangrijke rol heeft en vragen het Rijk om hierin te investeren om de huidige onrendabele top waar initiatieven mee te maken hebben af te dekken, zodat waterstof haar rol in de energietransitie al op kortere termijn kan gaan vervullen. Ook daarvoor is een aparte transport infrastructuur noodzakelijk, waar versneld aan gewerkt moet worden. Dat kan onzes inziens door gebruik te maken van de bestaande aardgas infrastructuur (bijmenging of vervanging) en/of aanleg van een parallelle transport infrastructuur die reikt tot op het lokale niveau (wijken/buurten). Vooral het gebruik van bestaande aardgas infrastructuur heeft wat ons betreft de voorkeur, omdat er in het verleden veel publiek geld is geïnvesteerd in de aanleg van dit netwerk, wat bij uit gebruik name van dit net

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

	meegenomen zou moeten worden als **opportunity costs voor andere warmt opwek en distributie mechanismen**.
4.1 Besparen Kernpunten uit de Concept RES 1.0: a. Je kunt op een aantal manieren besparing stimuleren en dat gebeurt ook al in de regio. Gemeenten kiezen zelf voor wat ze doen en via welke samenwerkingsverbanden. Daarvoor bieden we een basisinfrastructuur en additionele modules per doelgroep. B. In deze Concept RES 1.0 richten we ons op de doelgroepen Wonen, Bedrijven en Maatschappelijk Vastgoed. C. Acht 'bespaarroutes' voor woningeigenaren en woningbouwcorporaties geven inzicht in wat een gemeente kan doen om een bepaalde route goed te faciliteren of te organiseren.	a. Belangrijk is dat gemeenten het goede voorbeeld geven door ook aan de slag te gaan met het verduurzamen van ons eigen vastgoed. Daarvoor zou een **strategisch gebouwenbeheer** en een Duurzaam Meerjaren Onderhoud Programma opgesteld moeten worden. De modules die onder het thema besparing uitgewerkt gaan worden zouden expliciet aandacht moeten geven aan de manier waarop kleinere gemeenten als Reusel-De Mierden hierin ondersteund kunnen worden. b. Daarbij is het noodzakelijk dat er onderkend wordt dat er ook nog andere doelgroepen zijn, die misschien bij volgende RESsen meer aandacht zullen krijgen. Verder kan er dan onzes inziens verder uitgesplitst worden, zodat het onderwerp ''**energiearmoede**' beter tot zijn recht kan komen en de stimulering en handhaving bij gemeentelijke interventies (vaak via de ODZOB) meer gefocust ingezet kan worden. c. Daar waar besparing al interessante terugverdientijden heeft, moet onzes inziens niet meer ingezet worden op subsidies, maar op groene leningen onder interessante voorwaarden. Alleen voor nu nog onrendabele middelen, die op termijn een grotere rol toebedeeld zullen krijgen, zouden subsidies ingezet moeten worden.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

	Daarbij moeten **ook huurders een grotere zeggenschap** krijgen over de energieprestaties van hun woningen en gecompenseerd worden voor maatregelen die getroffen zijn om de energieprestaties van woningen te verbeteren.
D. We ondersteunen bedrijven met besparen zodat ze zich op hun business kunnen richten. We willen ze ontzorgen door bijvoorbeeld Greendeals op te zetten. We zetten handhaving in bij bedrijven die niet of onvoldoende met energiebesparing aan de slag gaan.	d. In Kempen-verband zijn er met bedrijvenverenigingen afspraken gemaakt om verdere verduurzaming van **bedrijventerreinen, bedrijfsterreinen en bedrijfspanden** te bewerkstelligen. Het is dus zaak om niet alleen in te zetten op de individuele bedrijven, maar ook de samenwerkingsverbanden die al tussen bedrijven bestaan, zoals parkmanagement, branchevereniging activiteiten, samenwerking in de keten, etc. En wij onderschrijven dat waar het niet vrijwillig opgepakt wordt, er strenger gecontroleerd en gehandhaafd moet gaan worden. Maar daarbij moeten wij als gemeenten ook **hand-in-eigen-boezem steken en daar waar wij als gemeenten bedrijfsmatig werken**, dezelfde standaarden hanteren.
E. Gemeenten hebben een belangrijke (voorbeeld)rol bij het verduurzamen van de gebouwde omgeving. Met de werkwijze ‘Samen Slimmer Duurzaam Bezig’ voorzien we door structurele samenwerking in de kennis-en capaciteitsbehoeften en behalen we zo meer resultaten, zonder extra tijdsbesteding en tegen gelijke of lagere kosten.	e. gezien de voorgaande opmerking, verwelkomen wij dit initiatief. Wij gaan ervan uit dat dit een facultatief karakter zal krijgen en dat de benodigde capaciteit en middelen voor deelname naar rato wordt verdeeld tussen de deelnemers. Verder willen wij ook de aandacht vestigen op de rol van gemeente en provincie als **aanbesteder van activiteiten in duurzame mobiliteit.** Denk hierbij aan de transitie van fossiele brandstoffen in de vervoers- en transportsector naar duurzame brandstoffen. Dit kunnen overheden aanzwengelen door dienstverleners voor grondstoffeninzameling en openbaar vervoer te verzoeken/verplichten om duurzame transportmiddelen in te zetten Maar ook door een doordachte gemeentelijke laadinfrastructuur en alternatieve brandstoffen te faciliteren. En als laatste heeft de **gemeente als werkgever** natuurlijk ook de taak om haar werknemers in hun ambitie om op een duurzamere manier naar hun werk

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

	te komen te ondersteunen en om thuiswerken, daar waar mogelijk en gewenst, te blijven faciliteren.
4.2 Duurzame warmte Kernpunten uit de Concept RES 1.0: a. De Metropoolregio Eindhoven kent geen overvloed aan bovenlokale warmtebronnen. Het overschakelen op duurzame warmte betekent, afhankelijk van de toegepaste duurzame warmtebron, meestal een toename in het gebruik van elektrische (hulp)energie. Op sommige plekken in de regio komt mogelijk de warmtevraag uit volledig elektrische oplossingen (met individuele warmtepompen bijvoorbeeld), wat	4.2. In de Regionale Structuur Warmte (RSW) wordt beschreven hoe de regio om wil gaan met de beperkte bovenlokale warmtebronnen. De RSW is nog in ontwikkeling. De informatie uit de lokale Transitie Visies Warmte (TVW) leveren belangrijke informatie voor de RSW. Vroegtijdige en regelmatige uitwisseling van informatie tussen de regionale RSW en lokale TVW's voorkomt de ontwikkeling van onuitvoerbare plannen en desinvesteringen. Op dit moment zien wij geen mogelijkheden om gebruik te maken van (boven)lokale restwarmtebronnen. De ontwikkeling van andere warmtebronnen bieden misschien mogelijkheden voor de toekomst, denk hierbij aan zonthermie, geothermie of een innovatie zoals metalfuels of waterstof. Ook combinatie technieken, zoals PVT (de combinatie van zonnepanelen en zonnewarmte collectoren) of zon/waterstofcellen, die in de nabije toekomst betaalbaarder zullen worden, mogen in het scala niet ontbreken. a. In Reusel-De Mierden proberen wij deze laatste ontwikkelingen ook te betrekken bij onze warmtetransitie. Helaas vormt **noch bodemwarmte, noch geothermie in onze gemeente op dit moment een haalbare optie** vanwege de oppervlakkige ligging van de afdeklaag van het waterhoudende pakket. De Provinciale Milieuverordening (concept) verbiedt op dit moment – vanuit voorzichtigheidsbeginsel – het doorboren van deze laag, omdat gebleken is dat daarbij vervuiling van het grondwater kan optreden. Dat grondwater is van hoge kwaliteit en moet voor drinkwatervoorziening behouden blijven. Er worden op dit moment onderzoeken uitgevoerd naar meer duurzame doorboringstechnieken, maar tot

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

betekent dat de belasting op het net op deze locaties nog hoger is.	het moment dat deze technieken veilig geacht worden, wordt doorboring niet toegestaan. Dat heeft consequenties voor de mogelijkheden van WKO in de bodem, evenals het aanleggen van opslagsilo's voor warmte in de ondergrond. Aangezien drinkwatervoorziening een publiek goed is, waar echter wel voor betaald wordt, maar de warmteconcepten lokaal gefinancierd zullen moeten worden, vragen wij in Reusel-De Mierden aandacht voor een compensatiemechanisme uit een afdracht van gelden uit de drinkwaterindustrie.
b. Met de Regionale Structuur Warmte willen we: • De bovenlokale/ regionale bronnen optimaal benutten; • Desinvesteringen voorkomen; • Maatschappelijke kosten laag houden en daarbij rekening houden met inwoners en bedrijven in nabijgelegen gemeenten.	b. Wij stellen voor om aan te geven dat de **verhouding maatschappelijke baten / maatschappelijke kosten zo hoog mogelijk** moet zijn. Dat er daar waar de kosten voor de baten uitgaan naar goede financieringsconstructies gekeken wordt en dat daar waar de baten op (sub)regionale schaal voor hogere kosten op lokale schaal zorgen, een compensatie mechanisme bedacht wordt.
C. Om de informatie en bestuurlijke keuzes op lokaal en regionaal niveau zoveel mogelijk op elkaar aan te laten sluiten is goede afstemming nodig.	c. Dit is een logische conclusie. Wij pleiten ervoor om in de RES1.0 ook duidelijk aan te geven hoe dit in een **beheer structuur** handen en voeten gegeven wordt en waar afspraken zullen worden gearchiveerd, zodat deze toegankelijk zijn voor eenieder die erbij betrokken is.
d. We werken aan een platform waarop alle informatie is verzameld. We ontwikkelen richting RES 2.0 een methodiek waarin de maatschappelijke kosten en baten van bovenlokale warmtebronnen kunnen worden gewogen.	d. Wij willen aandacht vragen voor de rol van de Energie Werkplaats als huidig platform. Dit medium is onzes inziens nog steeds moeilijk toegankelijk, zeker als het gaat om het opzetten van subsites voor lokale initiatieven. Reusel-De Mierden heeft ervoor gekozen om de Energie Werkplaats als medium voor haar TVW te gebruiken, maar ondervind hierin veel problemen.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

e. Omdat we deze moeilijke opgave slim aan willen pakken, maken we afspraken over een gezamenlijke kennis- en leeragenda waarbij we samenwerken met kennisinstellingen en bedrijven.	Een gezamenlijk afgesproken methodiek voor bepaling van Maatschappelijke Kosten en Baten is onzes inziens een goede zaak. Dit maakt vergelijking tussen initiatieven mogelijk. Daartoe zou dan ook een **opleidingstraject** opgezet moeten worden, zodat uitvoerende partijen deze methodiek dan ook op dezelfde manier hanteren – misschien via certificering? e. zie opmerking c.
4.3 Duurzame opwek Onderstaande kernpunten uit de concept RES 1.0 kunt u betrekken in uw reactie. Bovenal vragen we u om een reactie en om uw aandachtspunten voor de voor uw gemeente relevante zoekgebieden voor grootschalige duurzame opwekking van energie. Kernpunten uit de Concept RES 1.0: a. De afgelopen jaren hebben we al 0,51 TWh aan zonnedaken, -velden en windturbines gerealiseerd. Ook 0,64 TWh zonnedaken, -velden en windturbines die in voorbereiding zijn (pijplijn) rekenen we mee.	4.3. Zoals onder 4.0 vermeldt, gaan wij, voor wat betreft het onderdeel Grootschalige opwek, ervan uit dat het beleid Grootschalige Opwek zoals dit door onze gemeente is vastgesteld, conform eerder gemaakte afspraken, één op één overgenomen wordt in de RES als zienswijze op de ontwikkelingen in De Kempen. Wij vertrouwen er dan ook op dat dit onderdeel dan ook geen verdere consequenties heeft voor gemeente Reusel-De Mierden. Onze gemeente levert – met 5 gerealiseerde windmolens en 11 in procedure, evenals een stevig areaal aan zonnepark - nu al een aanzienlijke bijdrage aan de ambitie tot duurzame opwek uit wind en zon. Dat achten wij voor de RES1.0 voldoende. a. Wij kunnen ons niet vinden in het feit dat de huidige windturbines worden meegenomen in de berekeningen, zonder dat Reusel-De Mierden hiervoor de nodige waardering vanuit de regio krijgt. Samen met Oirschot en Bladel hebben wij al in het verleden geïnvesteerd in de windmolens die bij ons zijn gerealiseerd en die al in de pijplijn zitten. Het feit dat wij dit

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

b. Vervolgens zetten we ons maximaal in voor realisatie van ‘no regret’ maatregelen, ofwel het laaghangend fruit. Hierbij maken we gebruik van de ‘zonneladder’, die de voorkeursvolgorde weergeeft van de aanleg van zonnepanelen. Met de eerste vier stappen op de zonneladder verwachten we 0,28 TWh te kunnen realiseren.	al gedaan hebben, mag andere gemeenten er niet toe aanzetten zich van hun opgave binnen de RES te kwijten. Ook is er door onze gemeenten (met ondersteuning van de provincie) geïnvesteerd in de PlanMER voor de Kempen en het Kempisch beleid voor grootschalige opwek. Ervaringen waar in het PlanMER proces voor de RES op wordt voortgeborduurd. Wij hopen dat ook hier rekening mee gehouden wordt bij eventuele toekomstige investeringsvragen. b. Als gemeente zien wij zeker nog kansen als het gaat om het realiseren van de no-regret maatregelen voor zon. De focus voor ons als gemeente zal liggen op het realiseren van deze maatregelen, voornamelijk ‘grootschalige zon op dak’, in combinatie met het realiseren van ‘kleinschalige zon op dak’ waar het Rijk de komende jaren ook een autonome groei van 7 TWh in voorziet. Daarbij willen wij nogmaals aandacht vragen voor het probleem van de netcongestie, die ervoor zorgt dat initiatieven van ‘grootschalige zon op dak’ niet op korte termijn aangesloten kunnen worden voor teruglevering op het elektriciteitsnet. Dit vanwege de ‘wie-het-eerst-komt-die-het-eerst-maalt’ verplichting waar Enexis mee kampt met betrekking tot zon-op-land en zon-op-dak initiatieven. Er moet nu te veel capaciteit gereserveerd worden voor de al ingediende zon-op-land initiatieven en daarmee vallen zon-op-dak-initiatieven buiten de boot als het gaat om teruglevering. Zonder deze teruglevering is de business case voor zon-op-dak voor bedrijven vaak niet rond te krijgen. Wij vragen de MRE om haar lobby kracht bij te zetten om: i. De algehele netcapaciteit versneld uitgebreid te krijgen, op korte termijn door inzet van de redundante kabels. ii. Regelgeving zodanig aan te passen dat zon-op-dak voorrang kan krijgen in aansluiting op zon-op-land. iii. Bedrijven en gebouweigenaren te verplichten om daar waar

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

c. Met behulp van het planMER zijn de globale zoekgebieden uit de concept-RES nader afgebakend en ontstaat er inzicht in de milieueffecten (leefomgeving, landschap en ecologie), de kansen voor koppeling aan andere thema's (landbouw, economie, natuur en klimaat) en de mogelijke energieopbrengst van de zoekgebieden. Er lijkt voldoende potentie aanwezig ter ondersteuning van onze bijdrage van 2 TWh duurzame energie in 2030. Dat een locatie buiten het planMER valt betekent niet per se dat die locatie onmogelijk is. Gemeenten kunnen onderzoeken of (lokaal) maatwerk mogelijk is. d. We werken toe naar een meest haalbare selectie van zoekgebieden op basis van het planMER, de	constructieve veiligheid en oppervlak het toelaten de daken zelf als zonnepark te exploiteren en/of open te stellen voor initiatieven vanuit inwoners of andere bedrijven. Als gemeente willen wij hier een actieve houding in nemen. Dit wel vanuit de wetenschap dat hier een belangrijke rol weggelegd is voor woningeigenaren, ondernemers en overige organisatie en verenigingen. Als gemeente zijn wij in veel gevallen geen eigenaar van daken of gronden waar de opwek mogelijk is; bovendien heeft Reusel-De Mierden op de meeste van haar eigen gebouwen al zonnepanelen aan laten brengen. c. Wat betreft de zoekgebieden voor zonneparken in Reusel-De Mierden het volgende: • Zoekgebied 35, De Kleine Hoeven – hier heeft onze raad besloten het zoekgebied in te perken. Het huidige zoekgebied staat aangegeven op de gemeentelijke website. Wij verzoeken MRE om dit gebied aan te passen in de plankaart. • Zoekgebied Laarakkerdijk (nog niet genummerd) – dit zoekgebied is additioneel opengesteld omdat het ten tijde van de openstelling van zoekgebied 35 is gebleken dat er daar geen teruglevering op het net meer mogelijk was vanwege de netcongestie. Om toch ervaring op te doen met zoekgebieden die nog wel voor teruglevering in aanmerking zouden komen is Laarakkerdijk opengesteld. Hiervan is in een eerdere fase ook al onderzocht of dit een goede optie zou zijn. Het zoekgebied voldoet ook beter aan de zonneladder, omdat het gebied zich direct onder de bestaande windmolens bevindt. Het huidige zoekgebied staat aangegeven op de gemeentelijke website. Wij verzoeken MRE om dit gebied aan te passen in de plankaart.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

inspraak en adviezen (Cie MER en Brabant Advies) n.a.v. het planMER, de analyses van de netbeheerders en de reacties vanuit de gemeenteraden. e. Om het bod van 2 TWh in 2030 te verwezenlijken moet de RES vertaald worden naar beleid, regels en uitvoeringsprojecten. Het realiseren van de no-regret maatregelen heeft daarbij prioriteit; Het realiseren van grootschalige zon- en windprojecten vraagt veel voorbereidingstijd. Beide routes moeten we tegelijk bewandelen om ons doel voor 2030 te halen.	
f. Er is continue afstemming tussen netbeheerder en de lokale en regionale overheden. We stemmen de verdeling van de beschikbare capaciteit en noodzakelijke investeringen in de toekomst regionaal af.	f. Wij gaan ervan uit dat de netbeheerder(s) zich conformeren aan de wensen vanuit de maatschappij en niet andersom. Overheden bepalen wat er op hun grondgebied gebeurt. Netbeheerders maken dit mogelijk. De technische capaciteit van de netbeheerder mag geen belemmering vormen voor het behalen van de ambities van overheden. Daar waar dat wel zo is, gaan beide in overleg om de belemmeringen weg te nemen, waarbij de bewijslast ligt bij de netbeheerder(s).
g. Een degelijke en afgestemde uitvoeringsplanning biedt zekerheid om te komen tot nieuwe investeringen.	g. Wij pleiten hierbij voor een toekomstgericht financieringsmechanisme, omdat aanleg van energie-infrastructuur en opwek- en opslag technologieën nu eenmaal vaak lange aanlooptijden kent en een lange economische levensduur. Een gefaseerde aanpak, waarbij klein begonnen wordt in een pilot-sfeer en daarna vanuit een leeromgeving verder opgeschaald en aangepast wordt heeft onze voorkeur; de investeringscultuur zou deze aanpak moeten omarmen.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN

5. Stap voor stap naar uitvoering Kernpunten uit de Concept RES 1.0: 5.1. Naar verwachting zullen we halverwege 2021 verschillende scenario's voor samenwerking in de uitvoering kunnen voorleggen aan de gemeenten, provincie en waterschappen. Om vervolgens afspraken te maken om als gezamenlijke overheden, in samenwerking met de betrokken stakeholders, slimmer en efficiënter stappen te zetten in de realisatie van de energietransitie.	5.1 Wij onderschrijven de noodzaak om samenwerkingsscenario's uit te werken voor het uitvoeren van de RES. Eind 2021 ligt er naar verwachting een RES 1.0 die ter besluitvorming aan de raden voorgelegd wordt. Ook bij ons staat voorop dat deze besluitvorming niet het eindpunt vormt van het RES1.0 proces. Wij zien dit als het startpunt van de uitvoeringsfase, waarin we bewerkstelligen dat de regionale opgaven ook daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden. De uitvoering is bij verschillende partijen belegd, op verschillende schaalniveaus (lokaal, subregionaal, regionaal), dit vraagt om afspraken en samenwerkingsvormen. Voor onze gemeente geldt: **lokaal aanpakken wat lokaal kan, en (sub)regionaal waar dat efficiëntie of effectiviteitsvoordelen geeft of waar bovengemeentelijke belangen spelen.** Als kleine gemeente vragen wij extra aandacht voor een gedegen voorbereiding van de uitvoeringfase en hoe ook kleine gemeenten met beperkte middelen en capaciteit kunnen deelnemen. Wij zijn dan ook zeer benieuwd naar de voorgestelde samenwerkingscenario's waarmee we als gezamenlijke overheden, in samenwerking met de betrokken stakeholders, slimmer en efficiënter stappen kunnen zetten in de realisatie van de energietransitie.

METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN
